

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ПРИВАТНО-ПРАВОВІ
ТА ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ
ВІДНОСИНИ:
МОДЕРНІЗАЦІЯ РОЗВИТКУ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ»**

7 ЖОВТНЯ 2025

CUESC

FPSS
RESEARCH INSTITUTE

ПОВЕРХ
МИНІСТЕРСТВА ІСТІНИ
П. ОДІСА

Приватно-правові та публічно-правові відносини: модернізація розвитку в умовах воєнного стану: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (в авторській редакції), (м. Кропивницький, 07 жовтня 2025 року). Кропивницький, 2025. 500 с.

*Затверджено до друку
Вченою радою Донецького державного університету внутрішніх справ
(протокол № 4 від 11 листопада 2025 року)*

Публікується за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Приватно-правові та публічно-правові відносини: модернізація розвитку в умовах воєнного стану», 07 жовтня 2025 року.

Збірник містить тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Приватно-правові та публічно-правові відносини: модернізація розвитку в умовах воєнного стану», яка відбулася 07 жовтня 2025 року на базі Донецького державного університету внутрішніх справ. Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників закладів освіти й наукових установ, здобувачів вищої освіти юридичного і правоохоронного напрямів, а також на тих, хто цікавиться питаннями забезпечення публічної безпеки і порядку; застосування кримінального, адміністративного та трудового законодавства; законодавчого регулювання військових і територіальних формувань, реалізації прав людини у діяльності правоохоронних органів.

Матеріали збірника опубліковані в авторській редакції.

МАГОПЕЦЬ Олена <i>ВПЛИВ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ НА ЗБАЛАНСОВАНІСТЬ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ</i>	366
НІКОЛЕНКО Людмила <i>ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕДУР БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	368
ПАЛАНИЦЯ Микола <i>ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ І БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ</i>	371
ПАНЧЕНКО Володимир <i>ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ</i>	374
ПАНЧЕНКО Оксана <i>ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ: АНАЛІЗ РИЗИКІВ І СТРАТЕГІЙ ВИЖИВАННЯ</i>	378
ПАСТУХ Катерина <i>СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ</i>	382
ПОХИЛЕНКО Ірина <i>ВЕТЕРАНСЬКЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ЧИННИК СТАБІЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	384
ПРОКОПЕНКО Тетяна <i>ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА В УМОВАХ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ «БЕЗБАР'ЄРНИЙ МАРШРУТ М. КРОПИВНИЦЬКИЙ»</i>	387
РАГУЛІНА Анна <i>ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ЯК БАЗОВИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ</i>	389
РИЖИКОВ Вадим <i>ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ, ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	392
САМСІН Роман <i>НОРМАТИВНА МОДЕРНІЗАЦІЯ РИНКУ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ: РЕГУЛЯТОРНА РАМКА МІСА</i>	393
СВІТЛИЧНИЙ Денис <i>ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДО УЧАСНИКІВ ВІДНОСИН ІЗ СТРАХУВАННЯ У СФЕРІ ТРАНСПОРТУ</i>	397
СВІТЛИЧНИЙ Олег <i>УРІВНОВАЖЕННЯ ПРИВАТНИХ ТА ПУБЛІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ ЧЕРЕЗ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ВИДІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	399

6. Про віртуальні активи : Закон України від 17 лютого 2022 р. № 2074-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2074-20> (дата звернення: 10.09.2025).

7. Regulation (EU) 2023/1114 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2023 on markets in crypto-assets, and amending Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 1095/2010 and Directives 2013/36/EU and (EU) 2019/1937 // Official Journal of the European Union : L 172/1, 8 May 2023.

СВІТЛИЧНИЙ Денис

аспірант Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова НАН України»

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДО УЧАСНИКІВ ВІДНОСИН ІЗ СТРАХУВАННЯ У СФЕРІ ТРАНСПОРТУ

Під час страхування життя і здоров'я, майна, ризиків, відповідальності тощо різноманітних учасників транспортної діяльності часто трапляються випадки, коли страховик через різні причини відмовляється від виконання своїх зобов'язань (так, українські цивілісти вказують, що враховуючи те, що Закон «Про страхування» та ЦК України дають можливість страховику відмовити у виплаті страхового відшкодування при наявності підстав, зазначених в законі чи договорі, в науці існує думка, що така відмова є формою покладення на страхувальника відповідальності за порушення умов договору. Деякі автори, говорячи про відповідальність сторін за договором страхування, зазначають, що за порушення умов договору страхування для страхувальника можуть наступити негативні наслідки у формі відмови страховика від здійснення страхової виплати чи дострокового припинення договору страхування на вимогу страховика [1, с. 381]) або страхувальник намагається протизаконними способами отримати від страховика додаткові суми відшкодувань тощо. Такі випадки повинні врегульовуватися між сторонами на основі положень договорів страхування, положень законодавства, звернень до контрольних і наглядових органів, уповноважених на усунення недоліків під час здійснення господарської діяльності, а в разі недосягнення компромісу і не подолання проблеми – повинні вирішуватися у судовому порядку.

На практиці найчастіше зустрічаються процедури трьох видів при застосуванні юридичної відповідальності у сфері перевезення вантажів автомобільним транспортом. Перший вид полягає у претензійному порядку; другий – у розгляді суперечливих питань та справ про порушення адміністративними органами; третій – у судовому розгляді [2, с. 93]. Кожен наступний вид процедур застосовується у випадку недостатності для врегулювання спору процедур попереднього виду. З іншого боку, законом не заборонено постраждалій стороні одразу починати з процедур другого чи третього виду. Інше питання, що відповідні інстанції можуть запропонувати постраждалій стороні спробувати реалізувати процедури більш раннього виду, а лише потім звертатися за вирішенням проблеми до них.

Д. Кузьмін ці види процедур називає правозастосовною діяльністю і виділяє у ній наступні стадії: – встановлення суб'єктом правозастосування фактичних обставин справи; – вибір правових норм, необхідних для застосування в конкретній ситуації та їх аналіз (перевірка юридичної чинності, визначення меж дії в часі та просторі, з'ясування змісту); – вирішення справи, виражене в прийнятті індивідуального акта застосування права; – виконання прийнятого рішення; – в окремих випадках, перегляд рішення.

Результатом правозастосовної діяльності є індивідуальний правовий акт, що не містить у собі правових норм і визначає механізм відповіді на питання, яке було поставлено. Акти застосування права носять обов'язковий характер для всіх суб'єктів суспільних відносин, яким вони адресовані. Правозастосування здійснюють, як правило, суб'єкти державної системи забезпечення безпеки перевезень різними видами транспорту, зокрема органи виконавчої та судової влади [3, с. 81]. Вважаємо такі міркування дещо однобокими, оскільки правозастосування із вирішення спорів із страхування у сфері транспорту можуть здійснювати і самі суб'єкти господарювання у рамках положень відповідних договорів. У випадках визнання опису певних видів санкцій істотною умовою договору між перевізником і його контрагентом (вантажовідправником, вантажоодержувачем), його страховиком, постраждала сторона може їх застосовувати як оперативно-господарські санкції. І навіть скасування Господарського кодексу України, а разом із ним і визначення оперативно-господарських санкцій, не забороняє учасникам відносин у сфері економіки визначати їх у договорах і застосовувати.

Наприклад, такі види оперативно-господарських санкцій, як одностороння відмова від виконання свого зобов'язання управленою стороною із звільненням її від відповідальності за це у разі порушення зобов'язання другою стороною; або відмова від плати за зобов'язанням, яке виконано неналежним чином або достроково виконано боржником без згоди другої сторони [4, с. 608] виглядають об'єктивними. Вони можуть бути застосовані і без вказівки у договорі.

Для того, щоб запустити наведений механізм розгляду обставин невиконання чи неналежного виконання одним із учасників відносин зі страхування у сфері транспорту, потрібно якісно задокументувати момент порушення договірних відносин. Але враховуючи специфіку досліджуваних відносин, ще до цього повинен бути якісно оформлений сам факт ДТП чи аварії, пошкодження майна – вантажу чи багажу або транспортного засобу, завдання шкоди життю чи здоров'ю людей, який визначено договором та/або законом як страховий випадок. Так, О. В. Клепікова, досліджуючи правове регулювання морських перевезень, вказує, що порядок документального оформлення випадку зіткнення суден у більшості покладається на капітана судна і стосується вчинення такого роду дій, що спрямовуються на збір доказів та врегулювання взаємних вимог по відшкодуванню шкоди. Порядок оформлення випадку зіткнення суден напрацьований на практиці [5, с. 21].

Велике значення у сфері залізничних перевезень має поліс страхування відповідальності, що виступає фінансовою гарантією, яка забезпечує компенсацію збитків при настанні будь-яких непередбачених втрат у результаті

завдання шкоди пасажирам або клієнтам. А тому О. Панченко вважає, що роль та значення страхового захисту відповідальності залізничного перевізника свідчить про необхідність активного впровадження цього виду страхування в практику діяльності залізничних підприємств [6, с. 117]. Проте розподіл видів страхування за видами транспорту не доречний. На нашу думку, все одно повинні бути певні універсальні правила страхування для усіх видів транспорту. І можливо, не зайвим було б кодифікувати страхове законодавство, в одному із окремих розділів якого були б норми з регулювання страхової діяльності на транспорті, а в окремих параграфах норми визначали б особливості страхування майна, відповідальності, життя і здоров'я тощо при здійсненні перевезень різними видами транспорту.

Список використаних джерел:

1. Літвінова О. В. Відповідальність сторін за договором страхування. *Форум права*. 2012. № 3. С. 379 – 384.
2. Шелухін М. Л. Адміністративно-господарська відповідальність у сфері автомобільних вантажних перевезень. *Юридичний вісник Причорномор'я*. 2011. № 2 (2). С. 91 – 103.
3. Кузьмін Д. Форми та методи механізму забезпечення безпеки пасажирських перевезень автомобільним транспортом. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 3. С. 80 – 83.
4. Господарське право: Навч. посібник у схемах і таблицях / За заг. ред. канд. юрид. наук, доц. Шелухіна М. Л. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 616 с.
5. Клепікова О. Відшкодування збитків від зіткнення суден. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2011. Вип. 89. С. 20 – 22.
6. Панченко О. І. Роль та значення страхування відповідальності залізничного перевізника в економічному захисті підприємств залізничного транспорту. *Формування стратегії науково-технічного, екологічного і соціально-економічного розвитку суспільства: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Тернопіль, 6-7 грудня 2012 р.)*. Ч. 2. Тернопіль : Крок, 2012. С. 115 – 117.

СВІТЛИЧНИЙ Олег

аспірант Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова НАН України»

УРІВНОВАЖЕННЯ ПРИВАТНИХ ТА ПУБЛІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ ЧЕРЕЗ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ВИДІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Одним із важливих завдань ліцензування є врівноваження публічних і приватних інтересів учасників відносин у сфері економіки. Сучасне людське

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(в авторській редакції)
07 жовтня 2025 року*

**ПРИВАТНО-ПРАВОВІ ТА ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ:
МОДЕРНІЗАЦІЯ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Комп'ютерна верстка: Атаманенко Ю. Ю.

**Оригінал-макет підготовлено організаційним комітетом
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Приватно-правові та публічно-правові відносини:
модернізація розвитку в умовах воєнного стану»
25000, м. Кропивницький, вул. Велика Перспективна, буд. 1**